

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN ĐỨC QUẾ

ĐÁNH GIÁ CHUỖI GIÁ TRỊ SẢN PHẨM
GỖ KEO TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN PHÚ LƯƠNG,
TỈNH THÁI NGUYÊN

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

Thái Nguyên, 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN ĐỨC QUẾ

ĐÁNH GIÁ CHUỖI GIÁ TRỊ SẢN PHẨM
GỖ KEO TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN PHÚ LƯƠNG,
TỈNH THÁI NGUYÊN

Ngành: Lâm học

Mã số ngành: 8.62.02.01

LUẬN VĂN THẠC SĨ LÂM NGHIỆP

NGƯỜI HD KHOA HỌC: TS. ĐÀM VĂN VINH

Thái Nguyên, 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn với tên đề tài *Đánh giá chuỗi giá trị sản phẩm gỗ keo trên địa bàn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên* là công trình nghiên cứu khoa học của riêng tôi. Các số liệu, kết luận khoa học trong đề tài là trung thực và chưa từng được công bố trong các công trình khác. Nội dung đề tài có tham khảo và sử dụng các thông tin được đăng tải trên các sách, tạp chí theo danh mục tài liệu tham khảo của đề tài. Nếu sai, tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2020

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

NGUYỄN ĐỨC QUẾ

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn tới TS. Đàm Văn Vinh – người thầy đã tận tình hướng dẫn và động viên tôi trong suốt quá trình thực hiện luận văn với tên đề tài *Đánh giá chuỗi giá trị sản phẩm gỗ keo trên địa bàn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên*.

Tôi xin chân thành cảm ơn Trường Đại học Nông lâm – Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện để tôi hoàn thành khóa học và luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn đến các đồng nghiệp của tôi đã chia sẻ nhiều tư liệu và kinh nghiệm quý báu liên quan đến vấn đề nghiên cứu của luận văn.

Tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn tới gia đình, người thân và bạn bè đã động viên, giúp đỡ tôi trong quá trình hoàn thành luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2020

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

NGUYỄN ĐỨC QUẾ

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
2.1. Mục tiêu chung.....	3
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	3
3. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn của đề tài.....	3
3.1. Ý nghĩa khoa học.....	3
3.2. Ý nghĩa thực tiễn.....	3
4. Kết cấu luận văn.....	4
Chương 1: TỔNG QUAN VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU.....	5
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài.....	5
1.1.1. Một số khái niệm cơ bản về chuỗi giá trị.....	5
1.1.2. Các công cụ phân tích chuỗi giá trị.....	10
1.1.3. Ý nghĩa của phân tích chuỗi giá trị.....	15
1.2. Các nghiên cứu liên quan đến chuỗi giá trị, ngành hàng gỗ rừng trồng.....	17
1.2.1. Trên thế giới.....	17
1.2.2. Ở Việt Nam.....	18
1.3. Khái quát đặc điểm về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Phú Lương.....	24
1.3.1. Vị trí địa lý và điều kiện tự nhiên.....	24
1.3.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội.....	26

Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU...	28
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	28
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu	28
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu	28
2.1.3. Thời gian nghiên cứu	28
2.2. Nội dung nghiên cứu	28
2.2.1. Thực trạng trồng Keo trên địa bàn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2017 – 2019	28
2.2.2. Xác định các chuỗi giá trị sản phẩm từ gỗ Keo rừng trồng tại huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên.....	29
2.2.3. Phân tích một số chuỗi giá trị sản phẩm từ gỗ Keo chủ yếu trên địa bàn	29
2.2.4. Đề xuất giải pháp nâng cao giá trị sản phẩm gỗ Keo và hiệu quả rừng trồng Keo trên địa bàn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên	29
2.3. Phương pháp nghiên cứu	29
2.3.1. Phương pháp tiếp cận.....	29
2.3.2. Phương pháp luận nghiên cứu của đề tài.....	30
2.3.3. Phương pháp nghiên cứu tổng quát	30
2.3.4. Phương pháp nghiên cứu cụ thể.....	31
2.4. Hệ thống chỉ tiêu phân tích.....	33
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	34
3.1. Thực trạng sản xuất gỗ Keo trên địa bàn huyện Phú Lương, tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2017 – 2019	34
3.1.1. Diện tích rừng trồng Keo hàng năm trên địa bàn huyện	34
3.1.2. Sản lượng khai thác chế biến, tiêu thụ gỗ Keo rừng trồng	37
3.2. Chuỗi giá trị sản phẩm từ gỗ Keo rừng trồng tại huyện Phú Lương	38
3.2.1. Sơ đồ chuỗi giá trị gỗ Keo rừng trồng huyện Phú Lương	38
3.2.2. Đặc trưng của các tác nhân tham gia vào chuỗi giá trị gỗ Keo rừng trồng	38
3.2.3. Hình thức tổ chức và mạng lưới chế biến, sử dụng gỗ Keo rừng trồng	41
3.3. Phân tích một số chuỗi giá trị sản phẩm từ gỗ Keo chủ yếu trên địa bàn	44
3.3.1. Hiệu quả kinh tế của trồng rừng Keo tại huyện Phú Lương	44

3.3.2. Chuỗi hàng hóa dòng sản phẩm gỗ xẻ Keo rừng trồng tại huyện Phú Lương.....	45
3.3.3. Chuỗi hàng hóa sản phẩm gỗ dăm Keo rừng trồng tại huyện Phú Lương ..	49
3.4.4. Phân tích cận biên thị trường.....	54
3.4.5. Phân tích rủi ro	57
3.5. Các giải pháp đề xuất	60
3.5.1. Giải pháp phát triển thị trường	60
3.5.2. Giải pháp hợp tác trong chuỗi hàng hóa gỗ rừng trồng.....	61
3.5.3. Giải pháp xây dựng mô hình tổ chức, quản lý sản xuất	61
3.5.4. Giải pháp thu hút đầu tư từ các thành phần kinh tế	62
3.5.5. Giải pháp cải thiện chính sách liên quan chuỗi giá trị GRT.....	62
3.5.6. Giải pháp cải thiện cơ chế liên quan chuỗi giá trị gỗ rừng trồng.....	64
3.5.7. Giải pháp tổ chức, quản lý ngành lâm nghiệp.....	64
3.5.8. Giải pháp khoa học công nghệ và khuyến lâm	64
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	66
1. Kết luận.....	66
1.1. Về trồng rừng sản xuất.....	66
1.2. Về chế biến gỗ rừng trồng	66
1.3. Về chuỗi hàng hóa gỗ rừng trồng.....	67
1.4. Kết luận thực trạng các giải pháp phát triển trồng rừng sản xuất.....	67
2. Khuyến nghị	68
TÀI LIỆU THAM KHẢO	69

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BNN & PTNT	Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
DNLNNN	Doanh nghiệp lâm nghiệp Nhà nước
GCNQSDĐ	Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất
GĐLN	Giao đất lâm nghiệp
GRT	Gỗ rừng trồng
KTT	Keo tai tượng
LN	Lâm nghiệp
NN & PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
RSX	Rừng sản xuất
RPH	Rừng phòng hộ
RĐD	Rừng đặc dụng
SNN và PTNT	Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Diện tích rừng và đất lâm nghiệp phân theo 3 loại rừng.....	35
Bảng 3.2: Diện tích rừng và đất lâm nghiệp phân theo chủ quản lý.....	35
Bảng 3.3: Diễn biến rừng huyện Phú Lương giai đoạn 2017 - 2019.....	36
Bảng 3.4. Thực trạng trồng rừng Keo trên địa bàn huyện Phú Lương giai đoạn 2017- 2019	37
Bảng 3.5. Diện tích, năng suất và sản lượng gỗ Keo khai thác trên địa bàn huyện Phú Lương giai đoạn 2017 - 2019.....	38
Bảng 3.6: Thực trạng chế biến một số sản phẩm từ gỗ Keo trên địa bàn huyện Phú Lương giai đoạn 2017 - 2019.....	41
Bảng 3.7: Hiệu quả kinh doanh rừng trồng Keo bình quân ở các khu vực sinh thái của huyện Phú Lương.....	45
Bảng 3.8a. Phân tích cơ cấu chi phí sản phẩm gỗ xẻ.....	48
Bảng 3.8b. Phân tích chuỗi giá trị sản phẩm gỗ xẻ.....	49
Bảng 3.9a. Phân tích chuỗi giá trị sản phẩm gỗ băm.....	52
Bảng 3.9b. Phân tích cơ cấu chi phí sản phẩm dăm gỗ	53
Bảng 3.10. Cận biên thị trường từng khâu trong các dòng sp khác nhau (trên 1 đơn vị sp cuối cùng)	56

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 1.1. Chuỗi giá trị của Porter (1985)	9
Hình 1.2. Hệ thống giá trị của Porter (1985)	10
Hình 2.1. Sơ đồ cách tiếp cận thông tin.....	29
Hình 3.1. Sơ đồ khái quát chuỗi hàng hóa gỗ Keo rừng trồng	38
Hình 3.2. Hình thức sử dụng gỗ nguyên liệu tại huyện Phú Lương	42
Hình 3.3. Sơ đồ chuỗi hàng hóa gỗ Keo rừng trồng tại huyện Phú Lương	43
Hình 3.4. Hệ số kỹ thuật gỗ xẻ	47
Hình 3.5. Hệ số phân phối dòng sản phẩm gỗ xẻ	47
Hình 3.6. Hệ số kỹ thuật gỗ dăm xuất khẩu.....	51
Hình 3.7. Hệ số phân phối dòng sản phẩm dăm gỗ xuất khẩu	52